

Quickscan natuurwetgeving

Hekerweg 44 Valkenburg a/d Geul
EA230141.R01.V1.0

13 december 2023

Quickscan natuurwetgeving

Hekerweg 44 Valkenburg a/d Geul
Rapportnummer EA230141.R01.V1.0
13 december 2023

Opdrachtgever
Mevr. Pluymen
Hellebeukerweg 24
6343RK Klimmen

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Ecoloog	Raymond Daemen	
Collegiale toets	Wiske Overmaat	

Inhoud

Inleiding	4
1	Achtergrondinformatie.....5
1.1	Situering plangebied.....5
1.2	Ingreep.....6
2	Resultaten.....7
2.1	Methode.....7
2.2	Soortenbescherming.....7
2.2.1	Flora.....7
2.2.2	Vogels met een jaarrond beschermd nest.....7
2.2.3	Vogels zonder een jaarrond beschermd nest.....8
2.2.4	Vleermuizen.....9
2.2.5	Grondgebonden zoogdieren.....9
2.2.6	Amfibieën.....10
2.2.7	Reptielen.....10
2.2.8	Vissen.....10
2.2.9	Insecten en overige ongewervelden.....11
2.3	Gebiedsbescherming.....11
2.3.1	Natura2000.....11
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland.....11
2.3.3	Houtopstanden.....12
3	Effectbeoordeling en toetsing.....13
3.1	Soortenbescherming.....13
3.1.1	Effectbeoordeling.....13
3.1.2	Toetsing aan Wet natuurbescherming.....14
3.1.3	Maatregelen.....15
3.2	Gebiedsbescherming.....16
3.2.1	Effectbeoordeling.....16
3.2.2	Vervolgstappen.....16
4	Conclusie en advies.....17
4.1	Soortenbescherming.....17
4.2	Gebiedsbescherming.....17
	Bijlage 1 Wetgeving.....20
	Bijlage 2 Impressie plangebied.....24

Inleiding

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van mevrouw Pluymen een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd ter plaatse van de Hekerweg 44 te Valkenburg aan de Geul, provincie Limburg.

Aanleiding voor deze quickscan natuurwetgeving vormt de bouw van een woning aan de Hekerweg 44 te Valkenburg aan de Geul. Dergelijke ingrepen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten en of beschermde gebieden en daarmee overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb). Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader.

Doel van het onderzoek is om inzichtelijk maken welke beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en te beoordelen of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben op deze waarden.

In de conclusie wordt beoordeeld of de ingreep (deels) kan worden vrijgegeven, er maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding te kunnen voorkomen en of een ontheffingsaanvraag Wnb benodigd is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Uitgangspunt is om inzichtelijk te maken onder welke condities de voorgenomen werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd conform de Wnb.

Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0, CO₂ Prestatieladder niveau 3 en Veiligheidsladder SCL Light – trede 3.

1 Achtergrondinformatie

1.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen ten noordoosten van de stad Valkenburg aan de Geul in de provincie Limburg tussen Emmaberg in het westen en Heek in het oosten. Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de Hekerweg tussen huisnummer 42 en 46. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit een enclave van een tiental woonhuizen, boerderijen en middelgrote hoeves en een bosschage bestaande uit diverse boomsoorten. De percelen in de omgeving bestaan uit paardenweides, kleine bosschages, schuren, moestuinen en kleinschalige laagstand boomgaarden met plaatselijk knotwilgen(rijen). Aan de zuidzijde van het plangebied grenst een hoeve met binnenplaats en een vervallen schuur in deze bebouwing zijn diverse openingen zichtbaar aan dankranden, muren en nokpannen. Het bijbehorende perceel bestaat uit diverse loof en naaldbomen. Ten noordoosten van het plangebied ligt een woonhuis met pannendak waar vogelschroten zijn aangebracht met een voortuin waar enkele coniferen staan. Ten noorden van het plangebied licht een kleine woonboerderij met pannendak en diverse openingen in muren en daken. Langs de Hekerweg ligt hier een dichte meidoornhaag.

Het plangebied zelf is een perceel van circa 500m². Het plangebied bestaat grotendeels uit monotoon Engels raaigrasland waar dieren op grazen. Langs de weg ligt een meidoornhaag. Deze is circa 1,5 meter hoog en vormt de scheiding tussen de Hekerweg, het plangebied en de aangrenzende hoeve. Aangrenzend aan het plangebied staan enkele bomen.

Het plangebied is weergegeven in figuur 1. In bijlage 2 is een foto impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1 Plangebied

1.2 Ingreep

De ingreep bestaat uit het bouwen van een nieuwe woning in het eerder omschreven plangebied.

Op basis van de beschikbare gestelde informatie wordt uitgegaan van de volgende werkzaamheden (niet noodzakelijkerwijs in deze volgorde):

- Bouwrijp maken van perceel;
- Graafwerk voor aansluiting op nutsvoorzieningen;
- Bouw nieuwbouwwoning;
- Gedeeltelijk rooien van meidoornhaag aan Hekerweg zijde;
- Herplanting van meidoornhaag.

Als uitgangspunt is opgenomen dat de huidige bomen nabij het plangebied behouden blijven. De exacte startdatum van de werkzaamheden en doorlooptijd is vooralsnog niet bekend. Voor de effectbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden op ieder moment in het jaar starten en gedurende het jaar uitgevoerd worden en uitgevoerd worden gedurende reguliere werktijden en zonder gebruik van werkverlichting.

2 Resultaten

In dit hoofdstuk is de methode en de resultaten per soortgroep van de quickscan beschreven en zijn de omliggende beschermde natuurgebieden in relatie tot het plangebied beschreven.

2.1 Methode

In deze fase is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar in een straal van 500 meter rondom het plangebied. Tevens zijn relevante verspreidingsatlassen geraadpleegd, de natuurlijke verspreiding van beschermde soorten in het plangebied is bepaald op basis van uurhokken.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 5 december 2023 door de heer R. Daemen, ecooloog bij Geonius. Met het veldonderzoek is op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie gevormd van de mogelijk aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het plangebied (kunnen) worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden.

De weersomstandigheden waren 7°C, 2 Bft, regen en bewolkt.

2.2 Soortenbescherming

Uit het bureauonderzoek en veldbezoek blijkt dat het plangebied onderdeel kan uitmaken of uitmaakt van het leefgebied van diverse beschermde soorten. In de hiernavolgende alinea's is per soort(groep) aangegeven wat de functie en verwachte voorkomen binnen het plangebied betreft. Vervolgens is per soort(groep) een verklaring opgenomen omtrent de aan- of afwezigheid binnen het plangebied.

2.2.1 Flora

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde flora in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn tevens is een waarneming van grote leeuwenklauw bekend. Het plangebied is gelegen in het verspreidingsgebied van bergnachtorchis, blaasvaren, bosdravik, grote leeuwenklauw, karthouzeranjer, kleine wolfsmelk, naakte lathyrus en spits havikskruid.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde planten waargenomen binnen het plangebied. Het plangebied bestaat uit een monotoon grasveld dat begraasd wordt door vee. Dit biedt geen geschikte groeiplaats voor te verwachten beschermde flora.

Conclusie

Beschermde flora is uitgesloten binnen het plangebied.

2.2.2 Vogels met een jaarrond beschermd nest

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van vogels met een jaarrond beschermd nest in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van huismus, huiswaluw, torenvalk en havik bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er een groep van 10+ huismussen waargenomen ten noorden van het plangebied in een meidoornhaag en de directe omgeving daarvan. Verder zijn er geen vogels met een jaarrond beschermd nest waargenomen. De meidoornhaag binnen het plangebied vormt mogelijk foerageergebied voor broedende huismussen in de omgeving, echter betreft het geen essentieel leefgebied voor deze soorten omdat vergelijkbaar of beter foerageergebied voorhanden is nabij de potentiële nestlocaties. De coniferen en loofbomen aangrenzend aan het plangebied zijn gecontroleerd op aanwezigheid van horsten of andere nestgelegenheden van soorten met een jaarrond beschermd nest en eventueel aanwezige roestplaatsen. Deze zijn niet aangetroffen.

De huizen in de directe omgeving van het plangebied bieden geschikt broedhabitat voor gierzwaluw, huismus en huiszwaluw. Verder bieden percelen en of schuren in de omgeving geschikt broedgebied voor steenuil, kerkuil, boerenzwaluw en torenvalk. Debosschage in de omgeving van het plangebied biedt mogelijk geschikt broedhabitat voor soorten als havik, rode wouw, ransuil en bosuil. Verder biedt de omgeving van het plangebied mogelijk geschikt broedhabitat voor categorie 4 vogels als buizerd, ringmus en sperwer. Van deze soorten moet voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijven. Van essentieel leefgebied binnen het plangebied is geen spraken.

Conclusie

Binnen het plangebied of aangrenzend zijn geen nesten van soorten met een jaarrond beschermd nest aanwezig. De meidoornhaag binnen het plangebied maakt mogelijk deel uit van het leefgebied voor huismus, maar betreft geen essentieel onderdeel van het leefgebied door de kleinschaligheid ervan en voldoende aanwezigheid van vergelijkbaar of optimaler leefgebied in de omgeving. In de omgeving van het plangebied broeden (mogelijk) diverse soorten met een jaarrond beschermd nest.

2.2.3 Vogels zonder een jaarrond beschermd nest

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van vogels met een jaarrond beschermd nest in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn diverse waarnemingen van vogels zonder een jaarrond beschermd nest aanwezig. Het gaat om soorten als: braamsluiper, geelgors, groene specht, tjiftjaf en zwarte kraai.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er diverse vogelsoorten waargenomen binnen het plangebied als heggemus, roodborst en merel. Verder zijn er in de omgeving van het plangebied soorten als grote bonte specht, zwarte kraai, ekster en koolmees waargenomen. De meidoornhaag in het plangebied biedt mogelijk broedgelegenheid voor soorten als grasmus, braamsluiper, heggemus, winterkoning, roodborst en merel. De bomen in de omgeving bieden geschikt broedhabitat voor soorten als houtduif, zwarte kraai, ekster, zanglijster, boomkruiper, boomklever en tjiftjaf. De bebouwing in de omgeving biedt tevens ook geschikt broedgebied voor soorten als: spreeuw, kauw en zwarte roodstaart.

Conclusie

Het plangebied biedt geschikt broedhabitat voor diverse struweel/haagbroeders, nesten van vogels zonder een jaarrond beschermd nest zijn daarmee niet uitgesloten. De omgeving van het plangebied biedt geschikt broedhabitat voor diverse boom en gebouw bewonende vogels.

2.2.4 Vleermuizen

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone grootoorvleermuis en dwergvleermuis (soort onbekend). Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van Bechsteins vleermuis, brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er geen waarnemingen gedaan van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen gezien het ontbreken van bomen en bebouwing. In de omgeving zijn geschikte verblijfplaatsen aangetroffen voor gebouw bewonende soorten. Het gaat om openingen aan het pannendak en in gevels. Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied voor verschillende soorten. Echter gezien de kleinschaligheid van het plangebied en een rijk aanbod aan vergelijkbaar foerageergebied in de omgeving van het plangebied is van essentieel foerageergebied geen sprake. Vliegroutes zijn binnen het plangebied, gezien het ontbreken van markante lijnvormige elementen en de aanwezigheid daarvan in de omgeving, binnen het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn binnen het plangebied uitgesloten. Foerageergebied is niet volledig uit te sluiten binnen het plangebied maar vervuld geen essentiële functie. Vliegroutes in het plangebied uitgesloten, niet uitgesloten nabij het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen in woningen in de directe omgeving tevens niet uitgesloten.

2.2.5 Grondgebonden zoogdieren

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van diverse soorten als: das, vos, steenmarter, wezel, eekhoorn, egel, haas en konijn. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van bever, hamster, bunzing, damhert, das, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, steenmarter, vos, wezel, wild zwijn, woelrat en diverse muizen en spitsmuizen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er geen waarnemingen gedaan van grondgebonden zoogdieren. Er zijn geen (potentiële)verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn ook geen verblijfplaatsen van beschermde soorten in de omgeving aangetroffen. Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel uitmaken van het leefgebied/territorium van verschillende soorten als das, vos en steenmarter. Het plangebied zal onderdeel uitmaken van het leefgebied van algemeen voorkomende kleine knaagdieren.

Conclusie

Verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren zijn uitgesloten binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van algemeen voorkomende kleine knaagdieren kunnen niet worden uitgesloten. Incidentele aanwezigheid van diverse beschermde soorten die verblijven in de omgeving van het plangebied als das, eekhoorn en steenmarter is niet uit te sluiten. Het plangebied biedt echter geen essentiële functies voor deze soorten.

2.2.6 Amfibieën

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van amfibieën in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, groene kikker onbekend, kleine watersalamander en meerkikker bekend. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van: geelbuikvuurpad, kamsalamander, poelkikker, vroedmeesterpad, alpenwatersalamander en diverse algemene amfibieën.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is geen leefgebied voor beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Door het ontbreken van oppervlaktewater is voortplantingshabitat uitgesloten. Door de eenduidigheid van het landschap en het ontbreken van weggroei- en schuilmogelijkheden is functioneel landhabitat ook uitgesloten. Incidentele aanwezigheid van dieren vanuit geschikt habitat in de omgeving is mogelijk.

Conclusie

Land- en waterhabitat voor amfibieën is uitgesloten binnen het plangebied. Incidentele aanwezigheid van beschermde en algemeen voorkomende amfibieën is niet uitgesloten.

2.2.7 Reptielen

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van reptielen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van hazelworm bekend. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van hazelworm en levendbarende hagedis.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er geen reptielen aangetroffen. Er is ook geen geschikt leefgebied voor reptielen aangetroffen in het plangebied. Door het ontbreken van ruigtes, takkenrillen, steenhopen en andere weggroei en opwarmplekken is het plangebied ongeschikt voor deze soorten.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen binnen het plangebied is uitgesloten.

2.2.8 Vissen

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van vissen in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van beekdonderpad, beekprik en elrits.

Veldbezoek

Door het ontbreken van oppervlaktewater is er geen geschikt leefgebied voor vissen aanwezig binnen het plangebied.

Conclusie

Leefgebied van beschermde vissen is uitgesloten binnen het plangebied.

2.2.9 Insecten en overige ongewervelden

Bureauonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van insecten of overige ongewervelden in het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van vliegend hert bekend. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van teunisbloempijlstaart, bruin dikkopje, grote vos, veldparelmoervlinder, bosbeekjuffer, vliegend hert,

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde insecten of overige ongewervelden. Er is ook geen potentieel leefgebied voor deze soorten aangetroffen in het plangebied. Deze soorten stellen specifieke eisen aan hun leefgebied als dood/rottend hout soms in combinatie met bepaalde schimmels of bepaalde waardplanten. Dergelijke habitatvereisten zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

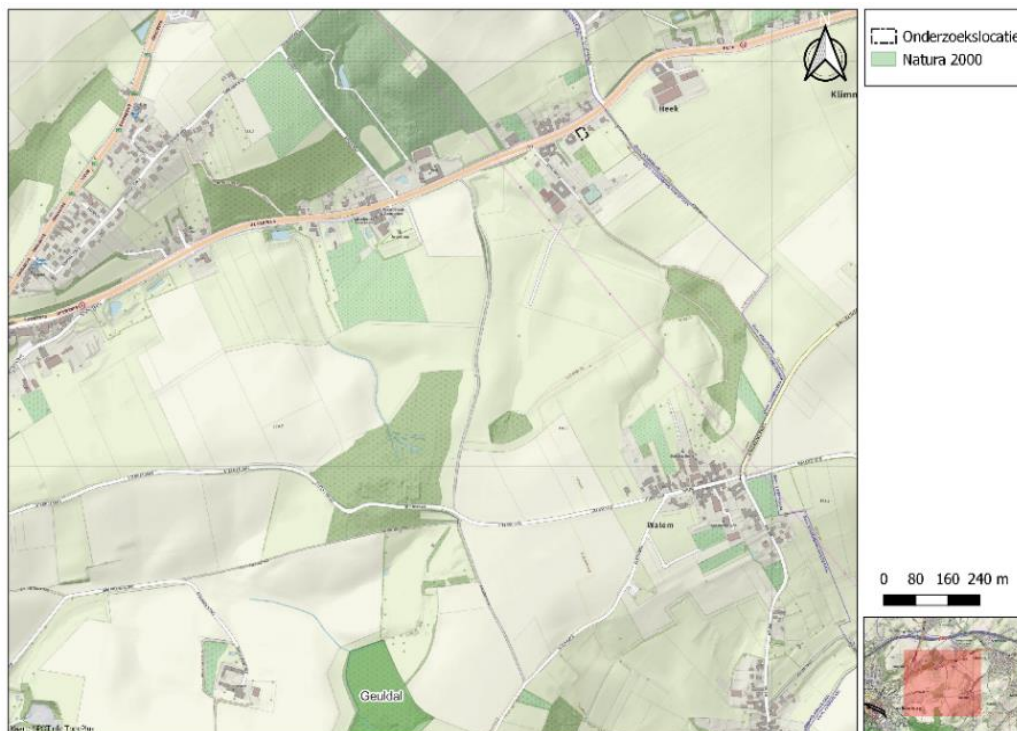
Conclusie

Beschermde insecten en overige ongewervelden zijn uitgesloten binnen het plangebied.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura2000

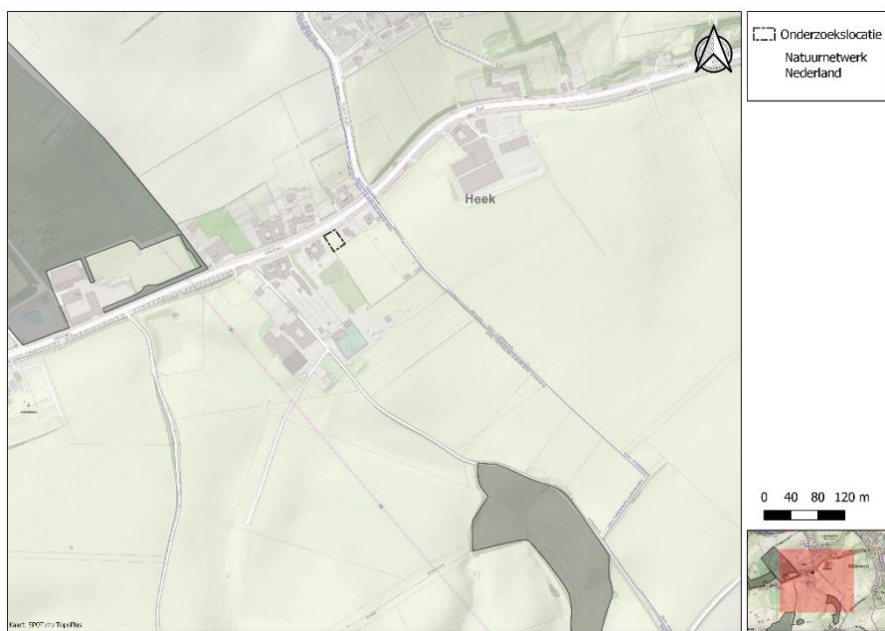
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000. Het meest nabij gelegen Natura 2000 gebied, Geuldal, ligt op 1,3 kilometer afstand ten zuiden van het plangebied (zie figuur 2).

Figuur 2 Plangebied t.o.v. N2000

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). Het meest nabij gelegen NNN, ligt op 180 meter afstand ten westen van het plangebied (zie figuur 3).

Figuur 3 Plangebied t.o.v. NNN

2.3.3 Houtopstanden

Binnen het voornemen worden geen bomen gekapt.

3 Effectbeoordeling en toetsing

De volgende hoofdstukken zijn opgesteld op basis van wat hiervoor is beschreven onder doel, werkzaamheden en planning in hoofdstuk 2. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van dit rapport, dienen vooraf getoetst te worden door de ecooloog. Deze kunnen immers ook (nieuwe) negatieve effecten hebben op de mogelijk aanwezige flora en fauna. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoering. Om ongewenste uitloop te voorkomen, is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecooloog.

3.1 Soortenbescherming

3.1.1 Effectbeoordeling

In de onderstaande **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten aangegeven of er negatieve effecten op kunnen treden door de voorgenomen ingreep.

Tabel 1 : Effecten per soortgroep als gevolg van de ingreep

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Het verstoren van broedende huismussen in de directe omgeving van het plangebied door bouwwerkzaamheden die (mogelijk) leiden tot aantasting van het functioneel leefgebied. Negatieve effecten op andere vogels met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten.	Ja, ten aanzien van huismus
Vogels zonder een jaarrond beschermd nest	Door het verwijderen van de meidoornhaag kunnen nesten vernietigd worden en dieren gedood en verstoord worden. Tevens kunnen broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied in het broedseizoen dusdanig worden gestoord door werkzaamheden dat nesten worden verlaten en jonge vogels indirect worden gedood.	Ja, ten aanzien van diverse soorten
Vleermuizen	Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet van toepassing door het ontbreken van verblijfplaatsen binnen het plangebied. Verstoring van vleermuizen is niet aan de orde omdat er gedurende reguliere werktijden en zonder extra werkverlichting wordt gewerkt. Verder worden er door de werkzaamheden geen potentiële essentiële vliegroutes aangetast.	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Doden en verstoren en vernietigen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als kleine knaagdieren door het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en ingebruikname terrein. Verder biedt het plangebied geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied voor strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, waarmee negatieve effecten op deze soorten zijn uitgesloten.	Nee*
Amfibieën	Door het ontbreken van functioneel leefgebied voor amfibieën binnen het plangebied zijn overtredingen van verbodsbepalingen niet aan de orde ten aanzien van deze soorten. Incidenteel passeren van strikt	Nee*

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk
	beschermde amfibieën of algemeen voorkomende amfibieën door het plangebied is niet volledig uit te sluiten.	

*Provincie Limburg hanteert een vrijstelling voor een aantal in het plangebied mogelijk aanwezige soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Zie hiervoor bijlage 1. Deze soorten worden niet in de toetsing meegenomen. Desondanks geldt wel de zorgplicht voor deze en alle andere soorten.

3.1.2 Toetsing aan Wet natuurbescherming

Zoals gebleken uit de effectbeoordeling kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soorten ten gevolge van de ingreep. Deze negatieve effecten resulteren mogelijk in een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. In dit hoofdstuk is de ingreep getoetst in de (mogelijk) aanwezige soorten.

In de onderstaande Tabel 2 wordt inzichtelijk gemaakt tot welke beschermingscategorie de (mogelijk) aanwezige soorten toe behoren.

Tabel 2: Beschermingscategorie van de mogelijk aanwezige soorten.

Soort/soortgroep	Beschermingscategorie
Vogels met een jaarrond beschermd nest	
Huismus	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	
Diverse soorten	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb

Per beschermingscategorie worden de effecten op deze soorten in onderstaande tabellen getoetst aan de Wnb. Met deze toetsing wordt geen rekening gehouden met eventuele maatregelen die deze effecten verzachten.

Tabel 3: Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn (Art. 3.1 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Toelichting
Broedvogels met een jaarrond beschermd nest					
Huismus	-	-	-		De verwachte periodieke verstoring van de realisatie van één woning zal niet leiden tot wezenlijke aantasting van het functioneel leefgebied. De verstoring zal niet continu optreden en geschikt habitat blijft tijdens en na de ingreep aanwezig. De ingreep leidt daarmee niet tot overtreding van verbodsbepalingen. Wel dienen maatregelen genomen te worden om verstoring zo veel als mogelijk te voorkomen. Ten aanzien van lid 4: Van dusdanige verstoring met een negatief effect op de staat van instandhouding is geen sprake gezien de kleinschaligheid van de ingreep en omdat er voldoende vergelijkbaar leefgebied aanwezig is en blijft in de omgeving buiten de te verwachten verstoringsafstand van het plangebied.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest					
Diverse soorten	X	X	-	-	Effecten treden enkel op bij uitvoering in het broedseizoen. Ten aanzien van lid 4: De te verwachten verstoring wordt niet gezien als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding vanwege de relatief kleine schaal van de

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Toelichting
					werkzaamheden, het vergelijkbare habitat in de directe omgeving en vermogen van deze soorten om jaarlijks een nieuwe nestplaats te vinden.
Toelichting verbodsbepalingen					
Het is verboden om:					
Lid 1	: te doden of te vangen				
Lid 2	: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen				
Lid 3	: eieren te rapen en deze onder zich te hebben				
Lid 4	: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding				
Lid 5	: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.				

3.1.3 Maatregelen

Voor de mogelijk aanwezige soort(groep)en in het plangebied is het mogelijk en noodzakelijk om maatregelen in acht te nemen zodoende negatieve effecten en daarmee de kans op overtreding te kunnen voorkomen. Voor de soorten huismus en broedvogels zonder jaarrond beschermd nest is het mogelijk middels deze maatregelen alle negatieve effecten op voorhand te voorkomen.

De in het plangebied mogelijk aanwezige algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën zijn vrijgesteld in het kader van een ruimtelijke ingreep. Voor deze, en alle andere beschermde en niet-beschermde soorten geldt wel de zorgplicht.

Huismus

Ten aanzien van huismussen in de directe omgeving dient de verstoring dusdanig te worden beperkt dat overtredingen op verbodsbepalingen niet aan de orde zijn. Hiervoor dienen de volgende maatregelen te worden toegepast:

- (gedeeltelijke) verwijdering van de meidoornhaag voorafgaande aan het broedseizoen uitvoeren zodat er niet gedurende het broedseizoen een potentiële foerageerlocatie verloren gaat waarop huismussen gedurende deze kwetsbare periode onverwachts op moeten reageren door alternatieven te zoeken;
- Start met de werkzaamheden buiten het broedseizoen om verstoring zo veel als mogelijk te voorkomen en zodat dieren kunnen wennen aan de werkzaamheden;
- Voorkom verstoring door werkzaamheden waar veel geluid, licht of andere verstorende effecten zo veel als mogelijk. Laat bijvoorbeeld voertuigen of ander gemotoriseerd materieel niet langdurig draaien in de directe nabijheid van omliggende woonhuizen waar huismussen broeden.

Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Ten aanzien van vogels zonder jaarrond beschermd nest in en nabij het plangebied dient de verstoring dusdanig te worden beperkt zodat overtredingen op verbodsbepalingen niet aan de orde zijn. Hiervoor dienen de volgende maatregelen te worden toegepast:

- (gedeeltelijke) verwijdering van de meidoornhaag dient te zijn uitgevoerd voor 1 maart. Gedurende het broedseizoen kunnen deze werkzaamheden niet worden uitgevoerd zonder overtreding van verbodsbepalingen.
- Begin met de werkzaamheden die potentieel verstorend kunnen zijn vóór de aanvang van het broedseizoen van vogels binnen het plangebied of de directe omgeving. Zo kunnen vogels wennen aan de uitvoering van werkzaamheden binnen het plangebied. Dit kan ervoor zorgen dat bepaalde soorten ervoor kiezen om niet nabij het plangebied te gaan broeden tijdens de werkzaamheden, zo worden nesten niet tijdens het broedseizoen ernstig verstoord.

Zorgplicht

Werk in één richting in de richting van een veilige vluchtroute zodat dieren kunnen vluchten. Voorkom daarbij dat dieren in hoeken 'gevangen' worden of richting het water door de werkrichting zodanig aan te passen. Individuen van soorten zoogdieren, amfibieën, etc. die zich in het werkterrein ophouden en niet zelfstandig weg kunnen komen dienen tot direct buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden op een veilige natuurlijke plek geplaatst te worden om zodoende doden en verwonden zoveel als mogelijk te voorkomen. Werk daarbij rustig zodoende aanwezige individuen de kans te bieden zich buiten het plangebied te verplaatsen.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Effectbeoordeling

Natura 2000

Door de ligging van het plangebied buiten het Natura 2000 gebied zijn directe effecten uitgesloten. Echter, een effect als gevolg van stikstofdepositie is gezien de afstand van grofweg 1.3 kilometer tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden en de omvang van de werkzaamheden (hoewel beperkt) niet volledig uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen het NNN. Daarmee zijn directe effecten ten gevolge van de ingreep uitgesloten. Vanwege de afstand tussen de ingreep en het meest nabij gelegen gebied vallend onder het NNN en de relatief kleinschalige aard zijn negatieve effecten door een externe werking tevens uitgesloten.

Houtopstanden

Binnen het voornemen is geen bomenkap voorzien. Een nadere beoordeling aan de Wnb onderdeel houtopstanden is daarmee niet noodzakelijk.

3.2.2 Vervolgstappen

Ten aanzien van gebiedsbescherming dient de volgende vervolgstap genomen te worden:

Stikstofdepositieberekening met de Aeries-calculator om vervolgstappen voor het aspect stikstof te bepalen met betrekking tot de aanleg- en gebruiksfase. Afhankelijk van de resultaten van deze berekening kunnen vervolgstappen noodzakelijk zijn.

4 Conclusie en advies

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van mevrouw Pluymen een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd ter plaatse van de Hekerweg 44 te Valkenburg aan de Geul, provincie Limburg.

Aanleiding voor deze quickscan natuurwetgeving vormt de bouw van een woning aan de Hekerweg 44 te Valkenburg aan de Geul. Dergelijke ingrepen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten en of beschermde gebieden en daarmee overtreding van de Wet Natuurbescherming. Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader.

Doel van het onderzoek is om inzichtelijk maken welke beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en te beoordelen of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben op deze waarden.

4.1 Soortenbescherming

Uit de quickscan is gebleken dat het plangebied functies biedt voor de volgende beschermde soorten:

- Vogels met een jaarrond beschermd nest → huismus → niet essentieel foerageergebied, potentiële nestlocaties in de omgeving van het plangebied in woonhuizen en hoeves.
- Vogels zonder jaarrond beschermd nest → Diverse soorten broedvogels met nesten in en nabij het plangebied.
- Vleermuizen → niet essentieel foerageergebied van diverse soorten en potentiële verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen in de omgeving van het plangebied in woonhuizen en hoeves.
- Grondgebonden zoogdieren → mogelijk verblijfplaatsen van algemeen voorkomen kleine knaagdieren en incidentele aanwezigheid van diverse middelgrote zoogdieren.
- Amfibieën → incidentele aanwezigheid van diverse algemeen voorkomende soorten niet uitgesloten.

Door de voorgenomen ingreep leidt dit voor een aantal soorten tot negatieve effecten en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. Deze negatieve effecten zijn voor alle aanwezige soort(groep)en te voorkomen middels de maatregelen zoals beschreven in § 4.1.3. Enkel wanneer deze maatregelen volledig toepasbaar en uitvoerbaar zijn binnen de werkzaamheden zijn negatieve effecten en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb te voorkomen. Daarmee is het voornemen niet ontheffing plichtig in het kader van soortenbescherming Wnb en zijn vervolgstappen niet noodzakelijk.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van omliggende Natura2000-gebieden zijn negatieve effecten ten gevolge van een toename van stikstofdepositie door de ingreep niet volledig uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Negatieve effecten ten gevolge van de ingreep zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Houtopstanden

Een nadere beoordeling aan de Wnb onderdeel houtopstanden is niet noodzakelijk aangezien kap van bomen geen onderdeel uitmaakt van de ingreep.

Ten aanzien van gebiedsbescherming dient een stikstofdepositieberekening met de Aerius-calculator uitgevoerd te worden om vervolgstappen voor het aspect stikstof te bepalen met betrekking tot de aanleg- en gebruiksfase.

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving

Toetsingskader

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2017 van kracht. Deze wet regelt de bescherming van soorten, Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Verder is per provincie het Natuur Netwerk Nederland beschermd door middel van een provinciale verordening. In onderstaande paragrafen wordt het wettelijke kader per thema kort uiteengezet.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming is sinds 1 januari 2017 van kracht en dient als vervanger van de vroegere Flora en Faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet. De *zorgplicht* en *Hoofdstuk 3* van voorgenoemde wet behandelen de soortenbescherming binnen Nederland, waaronder zowel plant- als diersoorten vallen. Voorheen was de rijksoverheid het bevoegd gezag, echter is dit sinds de invoering van de Wet Natuurbescherming gedelegeerd naar de provincies.

De zorgplicht is vermeld onder artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. In de zorgplicht wordt de intrinsieke waarde van alle in het wild levende plant- en diersoorten beschermd. Dit is onafhankelijk van de beschermde status van het dier en geeft een basisbescherming voor soorten. In de praktijk betekent de zorgplicht dat eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, met hun directe leefomgeving, wanneer in het landschap ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

Hoofdstuk 3 van de betreffende wet gaat specifiek in op beschermde soorten. In dit hoofdstuk bestaan drie verschillende beschermingsregimes:

- Artikelen 3.1 t/m 3.4: Vogelsoorten beschermd conform de Europese Vogelrichtlijn.
- Artikelen 3.5 t/m 3.9: Flora- en faunasoorten beschermd conform de Europese Habitatrichtlijn, Bijlage I/II uit het Bonn Verdrag en Bijlage 1 uit het Bern Verdrag.
- Artikelen 3.10, 3.11: Nationaal beschermde soorten vermeld in onderdeel A en B van de Wet natuurbescherming.

Elk van deze regimes heeft zijn eigen verbodsbepalingen en eisen om vrijstelling of ontheffing te verlenen. De verbodsbepalingen zijn te vinden in onderstaand overzicht:

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Figuur: Overzicht verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Normaliter kan een project of bestemmingsplan geen doorgang vinden wanneer verbodsbepalingen worden overtreden. Echter bestaan een aantal uitzonderingen, waarop verbodsbepalingen niet van toepassing zijn:

- Vrijstelling geldt op basis van een provinciale verordening.
- Gewerkt wordt met een goedgekeurde (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) RVO gedragscode.
- Ontheffing kan worden verleend.

Vrijstelling

Provincies zijn bevoegd af te wijken van de vermelde beschermde soorten uit de Wet Natuurbescherming. De provincie verleent vrijstelling door de betreffende soort op te nemen in de provinciale verordening. Bij vrijstelling dient gekeken te worden of de 'staat van instandhouding' van de betreffende soort niet in gevaar komt. Vrijstelling geldt met name voor een aantal algemeen en beschermende voorkomende soorten, waaronder verscheidene knaagdieren, egels, vossen en konijnen. Indien een soort op deze vrijstellingslijst komt te staan, hoeft bij een nieuwe project of bestemmingsplan niet getoetst te worden aan de verbodsbepalingen.

RVO Gedragscode

Voor diverse (reguliere) activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen kan vrijstelling van toetsing aan een initiatiefnemer worden verleend. Hiervoor dient een initiatiefnemer te handelen conform een gedragscode die is goedgekeurd door de RVO. Het gaat hierbij om onder andere handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. In een dergelijk document wordt beschreven dat zorgvuldig gewerkt dient te worden, zodat geen schade aan beschermde plant- en diersoorten veroorzaakt wordt.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Tot slot kan een initiatiefnemer bij de provincie een ontheffing voor soortenbescherming aanvragen om af te wijken van verbodsbepalingen. Om een ontheffing te kunnen krijgen, dient aan de volgende criteria te worden voldaan:

- Geen andere bevredigende oplossing is mogelijk voor de handeling.
- Het project/plan voldoet aan één van de in de wet genoemde belangen.
- De ingreep/handeling resulteert niet in een verslechtering van de 'staat van instandhouding' van de betreffende soort.

Gebiedsbescherming

Om natuurgebieden op Europese schaal te beschermen, is door de Europese Commissie in 1979 de Vogelrichtlijn en in 1992 de Habitatrichtlijn ingevoerd. Vanuit beide richtlijnen is gebiedsbescherming een belangrijke component. Vanuit de Vogelrichtlijn dien(d)en door de lidstaten beschermde leefgebieden voor vogelsoorten aangewezen te worden. Voor de Habitatrichtlijn geldt dit voor alle andere (bedreigde) plant- en diersoorten.

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming behandelt de bescherming van circa 160 Natura 2000-gebieden in Nederland. Voorheen was de rijksoverheid bevoegd gezag, echter is dit sinds de invoering van voorgenoemde wet gedelegeerd naar de provincies. (Ruimtelijke) Ontwikkelingen en nieuwe bestemmingsplannen hebben mogelijk een negatief (significant) effect op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden.

Indien dit de verwachting is dient een zogenoemde natuurtoets te worden uitgevoerd om de effecten van de geplande ontwikkelingen in kaart te brengen. Wanneer uit een dergelijke voortoets volgt dat negatieve (significante) effecten niet zijn uit te sluiten, dient aanvullend een verslechteringstoets en/of een passende beoordeling gedaan te worden.

Verslechteringstoets

Een verslechteringstoets wordt uitgevoerd wanneer vanwege de ingreep negatieve effecten zijn te verwachten, die niet significant zijn. In dit onderzoek wordt bekeken welke negatieve effecten kunnen optreden en wat voor impact deze hebben op de kwaliteit van een Natura 2000-gebied. Verder dient aangetoond te worden met welke mitigerende maatregelen de negatieve effecten worden weggenomen of verminderd. Tevens wordt beoordeeld of alsnog een vergunning noodzakelijk is.

Passende beoordeling

Als negatief significante effecten niet zijn uit te sluiten dient een passende beoordeling gedaan te worden. Deze beoordeling dient aan te tonen of de geplande ingrepen resulteren in significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Hierbij wordt nader ingegaan op verschillende habitattypen en doelsoorten van een betreffend gebied. Tevens wordt onderzocht welke mitigerende maatregelen nodig zijn om de effecten weg te nemen. Als deze niet zijn weg te nemen kan een vergunning niet verleend worden, tenzij een ADC-toets uitgevoerd kan worden.

ADC-toets

Bij een ADC-toets dient naar een aantal zaken gekeken te worden. Allereerst dient aangetoond te worden dat geen (A)lternatieven voor de ontwikkeling van toepassing zijn. Daarnaast moet een ontwikkeling voldoen aan (D)wingende redenen van groot openbaar belang. Als laatste dient te worden aangetoond dat het mogelijk is om negatieve effecten te (C)ompenseren voor het aangetaste Natura 2000-gebied.

Bescherming NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genaamd, bestaat sinds 1990. De rijksoverheid heeft dit netwerk via het Natuurbeleidsplan (1990) en de Nota Ruimte (2005) gerealiseerd. Destijds is dit systeem in het leven geroepen om een samenhangend natuurnetwerk te creëren, van hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen, ter bevordering van de Nederlandse natuur. Momenteel bestaat het NNN uit Natura 2000-gebieden, de vroegere natuurmonumenten en natuurgebieden met een andere status. Deze gebieden zijn onderling verbonden middels ecologische verbindingszones om de migratie van plant- en diersoorten te bevorderen.

Het beleid, beheer en bescherming van deze gebieden ligt sinds 2014 bij de provincies. Provincies verschillen in benadering hoe zij met deze gebieden omgaan; vastgelegd in provinciale (omgevings-) verordeningen. In de praktijk dient voor elk project of bestemmingsplan in en nabij het NNN bepaald te worden wat voor effecten dit kan hebben. Indien negatieve effecten zijn te verwachten geldt het 'Nee, tenzij-principe'. Dit principe geeft aan dat de wezenlijke kenmerken/waarden van een dergelijk gebied niet (significant) mogen worden aangetast. Indien dit toch plaatsvindt, dient middels mitigerende maatregelen en/of een compensatiemaatregelen de schade te worden weggenomen.

Houtkap

In hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming is bepaald dat Nederlandse bossen beschermd dienen te worden, inhoudende dat niet zonder geldige reden bosareaal gekapt mag worden. Het betreft houtopstanden die voldoen aan de volgende criteria:

- Boomopstanden van > 10 are.
- Rijbeplanting van > 20 bomen.
- Het bosareaal dient zich te bevinden buiten de bebouwde kom.

In de praktijk betekent dit dat wanneer bomen gekapt worden, of een bomenbestand gekapt wordt, hiervoor een melding bij de provincie gedaan dient te worden. Verder geldt een herplantplicht waarvoor geldt dat herplant op hetzelfde perceel gerealiseerd dient te worden of ergens anders. De concrete uitwerking van deze regels verschilt per provincie.

Behalve dat op provinciaal niveau wordt toegezien op de kap van bomenbestanden, wordt op gemeentelijk niveau ook toegezien op de kap van monumentale bomen en/of houtopstanden. Afhankelijk van de gemeente wordt per project gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.

Bijlage 2 Impressie plangebied

Nagenoeg volledige weergave van het plangebied

Haag aan de zuidwestzijde van het plangebied

Plangebied inclusief directe omgeving

Aangrenzende woning nr 46 met coniferen nabij het plangebied

Hekerweg en plangebied met meidoornhaag

Meidoornhaag en coniferen nabij het plangebied

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

Wegen

Geotechniek

Milieu

Geodesie

Water

Ruimtelijke ontwikkeling

Landschap

Archeologie

Ecologie